

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIÁC-UTCA 49

A debreczeni nemzeti munkapárt szervezkedő nagygyűlése

A nemes, hasznot hajtó munka embereinél nem szokásos a zaj, a lárma, az üres kiáltozás, a frázisok viharágyus puffogatása. Éppen ezért szokatlan lett volna az is, hogy a debreczeni nemzeti munkapárt életének ama jelentős tényénél, hogy belső organizmusát építi meg, hangosabb szóval hívna föl a figyelmet magára, vagy színes hazugságokkal csalogatná magához az embereket. Holnap, szombaton délután tartja meg pártszervező nagygyűlését a párt, amelynek e szervezkedés fogja megmutatni azt az utat, melyen hódító és építő munkájára elinduljon. Roppant jelentős dolog tehát nemcsak magára a munkapártra, de egész Debrecen és Hajdumegye politikai életére és méltó arra, hogy a mindennapi eseményektől eltérő különösebb melegség avassa ünnepivé ezt az alkalmat.

És e különösebb melegség, amely e nap iránt megnyilatkozott, bizonyosan ünneppé fogja tenni a szervezkedés eseményét, amely egy nagy, lelkes erőnek életteljes testté formálását jelenti.

Erre az erős szervezetű, életet élő testre szükség van. Új alakulások vannak készülöben, kimerült, legyengült energiákat és tömegeket kell új életkedvre serkenteni. Hatalmas, nagy politikai célokat kell valóra váltani, amely felé kitartó erővel kell a kijelölt uton előrehaladni, vagy új területeken új ösvényeket törni.

Ehez a munkához készülődik most a nemzeti munkapárt országszerte és kell készülnie Debrecenben és Hajdu vármegyében is. Kell készülnie, mert szükség van rá. A rettenetes csapások, a természet, a koalíció rombolásai, az évtizeden át a haladás, a munka, a kötelességek útjában fekvő obstrukció, az álmoképek festetgető, a világot meg nem látó politizálás súlyos következményei, gazdasági és társadalmi válságok még nem tanították meg eléggé a nemzetet a reális életre. Kell, hogy legyenek olyanok, akik a szakadatlan munka folytonos hangoztatásával, annak gyakorlása által példa nyújtásával elébe tárják a mi népünknek annak szükségét, hogy dolgozni kell mindig és mindig. Nem hangos szavak, szépen kicifrázott mondatok, nem is haragos elbusulás, vagy vad elkeseredés, gyűlölködés és szeretetlenség, hanem csöndes, okos munka teszi nagygyá, boldoggá az embert, a népet, a magyar nemzetet.

A politikai párt nemes törekvése lassan átszivárog a közéletbe s a politikai élet becsületes, céltudatos munkássága megteremt a közélet minden terén a becsületes, céltudatos munkásságot. Ez a hivatása és a célja a debreczeni nemzeti munkapárt szervezkedésének is, hogy e kötelességét teljesítse.

És hiába minden ellenkező lárma, elenséges, gyűlölködő, hazug hadakozás. A tények, az események, a következtetések beszélnek: a nemzeti munkapárt dolgozott és dolgozik. Az életnek dolgozik hasznosan, megkeresvén azokat a régen fájó sebeket, amelyeket a könyelműség politikája évtizeden át szakított a nemzet testén s feledett nyitva.

A bekövetkező évek mindegyike a világ nagy forrongásában nemzetek és országok születését hozhatják, temetését láthatják, vagy magasra növését csodálhatják. Az idők járását, az élet folyását kell figyelniünk nyitott szemmel és munkálnunk kell az utat, hogy együtt tarthassunk lépést az élettel. De ezt nem utszéli káromkodással, nyakatekert politizálással és közjogi gravaminákkal s minden munkának tagadásával és kerülésével, hanem a lehetőségek mérlegelésével, a magunk erejének a világ népeinek erejével való becsületes összehasonlításával együtt kifejtett szorgalmas munka mellett érjük el.

Igy dolgozik a Nemzeti Munkapárt, ez az elve és ezt követi a debreczeni nemzeti munkapárt.

A szervezkedés jelentős munkáját országos érdeklődés kíséri és az országos párt küldötteivel vesz részt a nagygyűlésen. Képviselni fogja az anyapártot *Dániel Gábor* báró, az Országos Nemzeti Munkapárt ügyvezető alelnöke és *Papp József* dr. udvari tanácsos, a budapesti ügyvédi kamara alelnöke, *Lukács György* v. b. t. t. ny. miniszter, *Láng Mihály* báró, *Farkas Pál*, *Szentpály István* és *Mártonffy Márton* országgyűlési képviselők, akik szombaton délután fél négy órakor érkeznek Debrecenbe és részt vesznek a Royalban tartandó gyűlésen.

Debrecenben oly általános, nagy az érdeklődés, amely biztosítja azt, hogy a debreczeni nemzeti munkapárt nagygyűlése belső tartalmában és külső megnyilatkozásában egyaránt nagy jelentőségű, imponáns lesz.

A szervezkedésnél tapasztalható nagy lelkesedés, az elvek iránt látható, érezhető ragaszkodás, szeretet és az egységes összetartozás megnyilatkozása biztosítja a jövőjét, a győzelmét annak a pártnak, amely nagy vezérének, *Tisza István* grófnak, a fáradhatatlan, örökké munkás politikusnak jelszavát követi: minden perc a hazáé, az országé.

Nem szólhatunk a debreczeni nemzeti munkapárt nagy eseményéről anélkül, hogy meg ne emlékezzünk arról is, akinek munkássága megteremtette a pártot: *Domahidy Elemér* főispánról, akinek érdemei hervadhatatlanok e téren. Ő volt az, akinek életrehívását köszönheti a párt nagy ereje és akinek köszönheti az életrehívott párterő, hogy most egységes, harcra kész szervezetet kap.

Szerződés a halastóra

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A június 30-iki közgyűlésnek szinte legfontosabb tárgyai kerültek ma a jog- és pénzügyi-bizottság elé, amely alapos és beható tárgyalás után hozta meg javaslatait az egyes ügyekre.

Az ülésnek, amelyen *Vargha Elemér* dr. tanácsnok elnökölt és az egyes ügyeket *Vásáry István* dr. tb. tanácsnok ismertette nagy szakértelemmel, tárgysorozatán volt ügyek elintézéséről tduósításunk a következő:

(Költségek fedezete.)

Javasolja a bizottság, hogy a tüdőbeteg intézet részére megszavazott 10,000 korona 1914. évi segélyt, valamint a halápi iskola 26,000 korona költségét a 4,000,000 milliós függőkölcsönből fedezze.

Ugyancsak javasolja a bizottság a gazdasági bizottsággal egyetértően, hogy néhai *Hutflész Kázmér* haszonbérletét holdanként 26 korona bérért 1926-ig terjedő időre *Simai Ferenc* püspökladányi lakosra ruházzák át.

(A városi házak vízvezetéke.)

Tárgyalta a bizottság ezután *Bardócz* és társa és *Friedmann* és társai cég felebbezését a tanács amaz intézkedése ellen, hogy a városi telkek vízvezetékekkel ellátását az Egészségügyi Vállalatra bízta, amely pedig drágább ajánlatot tett. Az előadó a felebbezések elutasítását javasolja. Hosszas vita fejlődött ki, amelyben *Révi Nándor* dr. az előadó javaslatával szemben a munkák megosztását javasolja annál inkább, mert sem a legolcsóbb sem pedig a tanács által javasolt ajánlattevő nem nyújt kellő garanciát arra, hogy a munkát teljesíteni tudja, vagy kártérítés esetén a város magát kielégíteni tudja.

Borsos József h.-főmérnök rámutat arra, hogy az Egészségügyi-Vállalat árai reálisak és végeredményben kedvezők.

Jánosi Zoltán e kérdésnél mutat rá arra, hogy a vízvezeték vize egészen a mult hétig állandóan vasoxidos, rossz volt. Kéri a tanácsot, hogy energikusan szorítsa a vízmű-felügyelőséget, hogy vigyázzon a vízvezeték-re. A munkák kiadására vonatkozóan azt javasolja, hogy azokat *Friedmann* és társai alkalmi kisiparos-egyesülésnek adják ki.

Magoss György dr. szerint ezt a közszállítási szabályrendelet szerint nem lehet tenni, hanem vagy adják ki a munkákat a legolcsóbb vállalkozónak, vagy mondják ki eredménytelennek a versenytárgyalást és akkor tárgyaljanak a kisiparosokkal.

A bizottság az előadói javaslatot fogadta el, tehát a felebbezések elutasítását javasolja s azt, hogy a határozat csak birtokon kívül legyen felebbezhető.

(A halastó.)

A hortobágyi halastó ügyében *Vásáry István* dr. előadása és *Magoss György* dr. felvilágosításai után elfogadta a bizottság a Haltenyésztő-részvénytársasággal kötött megállapodásokat és szerződési tervezetet. Ezek szerint a városnak igazgatósági épületet, magtárt, daráló és pince épületet, fűthető munkásbarakokat, két 4-4 szobás tisztviselői lakást kell építenie, amelyeket a társaság tart fenn. Az építési költségeket a társulat előlegezi s

ha 10 esztendő alatt törlesztve nem lenne ez összeg az évi nyereség feleslegéből, tartozik a város a fennmaradó összeget egyszerre visszafizetni. A vízszerezésért fizet a társulat évenként 25,000 koronát, aminek ellenében a város tartozik a halgazdaság vizellátásáról s a víz elvezetéséről gondoskodni. Az üzemen tartás költségeinek biztosítására a társaság 500,000 koronát tesz le. A város hasznos részesedése 100,000 koronánál kisebb nem lehet. A szerződési pontokat a bizottság elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek azzal, hogy a szerződésben biztosított jogát, amely szerint a társaság könyveit és üzletmenetét bármikor átvizsgálhatja s ha a valóságnak meg nem felelő adatokat vezetne be a társaság, bérletéből azonnal kimozdíttatnék 500,000 korona üzemműködésének elvesztése mellett és azzal, hogy az összes berendezései a város tulajdonába menne át, — szakértő bizottság útján gyakorolja.

Tudomásul vételre ajánlja ezután a bizottság azokat az előmunkálatokat, amelyeket a tanács a nagykölcson fölvétele érdekében tett.

(A homokkerti vasut.)

Több felszólalás után a bizottság elfogadta és elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek a Helyi Vasut Részvénytársasággal létrejött megállapodást, amely szerint a Homokkerti-utcan tervezett és a terület-használati szerződés szerint kötelezett vonal építésétől a város fölmentti a társaságot, amely e helyett köteles legkésőbb 1915. december 31-ig, de lehetőleg hamarabb a Homokkerti-utca Szabó-Kálmán-utca át a villamos-vasutat megépíteni s a teherkocsikat csak a személyforgalom idején kívül és meghatározott esetekben a dohánygyárig járathatja, de csak addig, amíg a kisállomás kitélepítése meg nem történik.

Az ülést holnap folytatják, amikor a zárászámadás, a Szent Anna-utca kiszélesítése és a postapalota mellett létesítendő utca ügye kerül tárgyalás alá.

Szüffraszett merényletterv az angol királyi pár ellen

Nottingham június 26. Tegnap a rendőrbíróház elé állítottak egy asszonyt, akit a királyi pár megérkezése előtt rövid idővel a királyi vendégek fogadására a piactéren fölállított tribünön tartóztattak le. Az asszonynál háromnegyed font veszedelmes robbanóanyagot, egy 20 láb hosszú gyújtószinort, egy üveg benzint, és szüffraszett-röpiratokat találtak.

London, június 26. A király tegnap meglátogatta a derbyshirei és nottinghamshirei ipartelepeket. A király fogadtatására pompás emelvényt építettek és aranyozott biborbáronszéket tettek a díszsátorba.

Ekkor történt, hogy egy leeds-i detektívnek személt szurt egy fiatal nő, aki jókora zöldes színű bőrtáskát vitt és körüljárta a király számára épített emelvényt. A detektív hirtelen hozzáugrott, kikapta kezéből a bőrtáskát és őt magát erősen karonfogta, úgy vitte a rendőrállomásra.

Irene Casey volt az a szüffraszett, akit a londoni rendőrség most itajszol. Casey kisasszony nem tagadta, hogy robbanóanyagokat akart a királyi díszsátor alá helyezni. — A bőrtáskában négy csomag veszedelmes robbantószer, négy méter gyújtószinór, két villamos zseblámpás, egy palack benzín, harapófogó, olló és gummikeztyű volt.

A veszedelmes szüffraszett fölött ma akart itélkezni a rendőrbíró, de Irene Casey kijelentette, hogy belőle egy árva szót sem fognak kicsikarni. Nem is felelt a kérdésekre. A tárgyalást elhalasztották.

A Vörös Kereszt Egylet debreceni betegápoló urhölgyeinek fogadalma

Az oklevelek ünnepélyes átadása

A magyar Vöröskereszt Egyesület a múlt évben betegápolónői tanfolyamot hirdetett Debrecen urhölgyei között. A tanfolyamra igen szép számmal jelentkeztek Debrecen urtársaságának asszonyai és leányai s a tanfolyam nagy reménységgel indult meg dr. Kenézy Gyula orvos tanár vezetése mellett. Sajnos azonban, a hölgyek lelkesedése és kitaratása mulékony volt, a tanfolyam látogatóinak száma egyre csökkent s különösen, mikor a betegápolást gyakorlatban is bemutatták a hölgyeknek, azután feltűnő nagy számmal maradtak el a hölgyek az órákról. Többen azzal mentették ki elmaradásukat, hogy idegzettük nem bírja el a vér látását, az eltört karu, lábú, vagy másképpen sérült emberek operációjának szemlélését, ápolását. Mások egyszerűen megunták a betegápolás művészetének elsajátítását s ezért maradtak el a tanfolyamról. Urhölgyeink kitaratásának hiánya bizony nem fogja valami ragyogó színben föltüntetni Debrecen a Vöröskereszt Egyesület központjában, mert ez a tanfolyam, betegápoló urnők kiképzése, sokkal komolyabb és nemesebb misszió, minthogy zsurszerűen lehessen elintézni.

Tudott dolog, hogy minden kulturnemzetnek betegápolásban képzett urhölgyek állnak rendelkezésére háboru esetére s egy háboruban kiszámíthatatlan jelentősége van annak, ha a sebesült katonák megfelelő ápolásban részesülnek.

Hat, mindössze hat urhölgy végezte el az önkéntes ápolónői tanfolyamot. Hódolat és elismerés illeti e hölgyeket, akik a múlt hónapban sikeresen letették az ápolónői vizsgát. A levizsgázott ápolónők ma tették le fogadalmukat Kovács József polgármester kezébe s ma kapták meg okleveleiket. A hat urhölgy neve a következő:

Özv. dr. Nagy Lászlóné, Buzás Erzsébet, dr. K. Tóth Mihályné, Fehér Margit, Berzöffy Lilly, Ollinger Béláné, Csanak Mariska és Géresi Erzsébet.

Az ünnepélyes aktus ma délben 12 órakor történt meg Kovács József polgármester szobájában. Jelen voltak Fráter Erzsébet, Márk Endre udvari tanácsos, dr. K. Tóth Mihály tanácsnok és szép hölgyközönség.

Kovács József polgármester utalt arra, hogy a legszebb honleányi kötelességek egyike ez a misszió s a hölgyek nemeslelkűségére vall, hogy elvégezték ezt a tanfolyamot.

Dr. Tatay Zoltán aljegyző előolvasására ezután a hölgyek a következő fogadalmat tették le:

Én (N. N.) magyar Vöröskereszt Egyleti önkéntes betegápolónő, ünnepélyesen fogadom, hogy abban az esetben, ha egészségem és családi körülményeim nem gátolnak, a magyar Vöröskereszt Egylet felszólítására béke idején az évenkénti ellenőrzési szemlén részt veszek, háboru esetén pedig az ajánlati lapomon megjelölt kórházban megjelenek és ott mindaddig, amíg reám szükség lesz, betegápolónői szolgálatot teljesítek s ezen honleányi kötelességemnek hiven és pontosan fogok megfelelni.

Az eskütelét követő eljenzés után az okleveleket kiosztották, majd Fráter Erzsébet

urnó minden urhölgynek a karjára tűzte a Vöröskereszt Egyesület vörös keresztet fehér karszalagját s a szép társaságot a városháza udvarán lefényképezték.

Nem fogták el Prenk Bib Dodát

Valona veszedelemben.

Bécs, június 26. Az albániai fölkelés mindinkább terjed. Ma már Fieri is elesett és Valona közvetlen veszélyben forog. Hír szerint Durazzóból osztrák-magyar és olasz hadihajókat akarnak odaküldeni, hogy az idegen alattvalókat védjék és veszély esetén felvegyék. Bektasch Zakrani bej parancsnoksága alatt mintegy 800 főnyi gyenge esendőröcsapat állott tegnap Fieri közelében, de a parancsnok még tegnap táviratot küldött a kormányhoz Durazzóba, hogy lehetetlen tovább tartani magát. A lázadók tehát különös ellentállás nélkül fognak beözönlenni Valonába. Időközben a lázadók vasgyűrűje Durazzó körül mind szűkebbre szorul és mindinkább csökken a reménység abban, hogy Prenk Bib Doda felszabadítja a várost. Még ha elfogatásának híre, amely eddig nincs megerősítve, valótlannak bizonyul is, így mondják itteni diplomáciai körökben, a mirdita herceg bizonyára felismerte annak lehetetlenségét, hogy a fölkelőket legyőzze és ezért tárgyalni kezdett velük. Annyi bizonyos, hogy Albániában a helyzet folyton rosszabbodik.

A fejedelem segítséget kér.

Róma, június 26. A Tribuna durazzói jelentése szerint Vilmos albán fejedelem azzal a kéressel fordult Károly román királyhoz, járjon közbe a nagyhatalmaknál, hogy a fölkelés leverésére nemzetközi csapatokat bocsássonak rendelkezésére, mert saját erejéből nem képes a lázadásnak véget vetni. — Ha a nagyhatalmak ezt a kérést elutasítanák, akkor kénytelen volna azt a megbízást, amelylyel a nagyhatalmak felruházták — visszaadni. A román külügyminiszter, hírszerint, már utasította a nagyhatalmaknál akkreditált román követeket, hogy a nagyhatalmak kormányainál a fejedelem kérésének teljesítése érdekében intervenáljon.

Osztrák-magyar önkéntesek Albániában.

Bécs, június 26. Gurschner Gusztáv szobrász és Wirth Lipót építész felhívást tesz közzé, amelyben felszólítják azokat az osztrákokat és magyarokat, akik hajlandók önkéntesekként azonnal elutazni Albániába, Durazzóba, hogy jelentkezzenek náluk. Tartalékos tüzérekatonák és képzett lövészek előnyben részesülnének, mert arról van szó, hogy támogassák Vilmos albán fejedelemet a hatalmától elvált missziójában, annál inkább, mert Ausztria-Magyarországnak épp úgy, mint egész Európának nagy érdeke, hogy ebben az országban, amelyben mindenfelől felbuzgatott és félrevezetett lakossága egymást gyilkolja, helyreállítsák a rendet.

Vilmos fejedelem sorsa.

Berlin, június 26. A Nationalzeitung ielenti Rómából: Durazzói táviratok szerint a fölkelők tudtul adták, hogy semmi esetre sem fogják alávetni magukat Vilmos fejedelemnek. A város megrohanására nem készülnek, de a fejedelmet nyíltan felszólítják, hogy mondjon le. A fejedelemnek ezidő szerint nincsen számottevő hatalmi eszköze és kénytelen lesz meghajolni a fölkelők akarata előtt. Vilmos herceg állítólag kijelentette a diplomáciai képviselők előtt, hogy csak az erőszaknak enged és igyekszik teljesíteni Európa megbízását, ameddig lehet. Rómában azt hiszik, hogy a fejedelmi csapatok ismételt veresége után a fejedelem lemondása elkerülhetetlenné vált.

Gyűjtik az önkénteseket.

Durazzó, június 26. Fieri nagyveszélyben van, de a Vlona helyzete még egyáltalán nem veszélyes. Izmail Kemal a délvídeken erősen gyűjti az önkénteseket a fejedelem capataiba.

Prenk Bib Dodát nem fogták el.

Durazzó, június 26. Az a külföldi hír, mint ha Prenk Bib Dodát a fölkelők elfogták volna nem telet meg a valóságnak.

A dorogi egyházmegye szentszéki ülnökei

Az új püspökség a magyarosítás utján

Hónapok nehéz munkája után végre érkezett Miklóssy István, a hajdudorogi görög katolikus egyházmegye nagytudású főpásztora szervező munkájának utolsó fejezetéhez. Mint ma hírül adtuk, megszervezte immár az öt főesperességet s kinevezte a szentszéki ülnököket, számszerint huszonhármat, akik tanácsadó-testületképpen állanak a püspök mellett.

A szentszéki ülnökök névsora, köztük a három kanonok is, kik állásuknál fogva szentszéki ülnökök, a következők:

1. *Damjanovics* Tivadar kanonok, esperes kökényesdi lelkész.
2. *Bányay* Jenő kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő.
3. *Mitrovics* Elek kanonok, esperes, nagykárolyi lelkész.
4. *Bányay* János tb. kanonok, esperes, a Ferenc József-rend tisztii kereszttese, szerencsi lelkész.
5. *Melles* Emil érd. főesperes, c. apát, budapesti lelkész.
6. *Ruttkay* Gyula főesperes, nyíregyházi lelkész.
7. *Marchis* Romulus érd. főesperes, nagykárolyi lelkész.
8. *Boross* János érd. esperes, makói lelkész.
9. *Damjanovics* Ágoston tb. esperes, satoraljaujhelyi lelkész.
10. *Szitovszky* Antal esperes, pápai t. káplán, nagykállói lelkész.
11. *Mihalovics* József érd. esperes, sajtószögédi lelkész.
12. *Gönczy* Antal esperes, szatmárnémeti lelkész.
13. *Zapotoczky* Endre érd. esperes, sajtópetrii lelkész.
14. *Szabó* Miklós esperes, bökönyi lelkész.
15. *Ujhelyi* Andor hajdudorogi lelkész.
16. *Mihálka* János tb. esperes, szatmárzsádányi lelkész.
17. *Fenczik* Győző érd. esperes, sárospataki lelkész.
18. *Balogh* Szilárd tokaji lelkész.
19. *Id. Rojkovich* Sándor esperes, hejőkereszturi lelkész.
20. *Szabó* Ignác esperes, nagylétei lelkész.
21. *Papp* János tb. esperes, hajduböszörményi lelkész.
22. *Melles* Géza pápai t. káplán, püspöki irodaigazgató, titkár.
23. *Boér* Artur esperes, nagykászoni lelkész.

A szentszéki ülnökökből álló tanácsot tekint-kéthetenként hívja össze a püspök. Ennek az előkelő testületnek a legelső szereplése már a legközelebbi jövőben megtörténik. Amíg ugyanis az új egyházmegye szemináriuma meg nem kezd működését és papokat ki nem képez, addig a nagyváradi görög katolikus egyházmegyéből vesznek át szemináriumot végzett növendékeket a hajdudorogi egyházmegyébe és a felvételt a szentszéki ülnökök tanácsa fogja eszközölni, természetesen Miklóssy István püspökkel az élén. Végzett papnövendékeket négy évig fognak felvenni. Az első évben tíz papra, a másik háromban 9—10 fiatal lelképásztorra van szüksége a hajdudorogi egyházmegyének. Eddig már sok jelentkezés történt s a jelentkezők kö-

zül természetesen azokat fogja Miklóssy püspök alkalmazni, akiknek magyar érzelméről meggyőződést szerez.

Az egyházmegye szervezésének további munkája az új főesperesek, köztük a székelyföldi vikárius kinevezése lesz, továbbá a címzetes kanonokok kinevezése.

E közben a magyarosítás munkáját landadatul folytatja tovább Miklóssy püspök. Elrendelte ugyanis, hogy az egyházmegye területén az anyakönyveket magyar nyelven vezessék a lelkészek s elrendelte azt is, hogy a hivatalos levelezéseket szintén magyar nyelven folytassák.

A magyar nyelv használatának előírása ellen néhány oláh pap méltatlankodva próbált tiltakozni, de a püspöki irodában felvilágosították őket arról, hogy a hajdudorogi egyházmegye kétszázötvenezer hívője közül csak mintegy huszezer az oláh, a nagy többség magyar, így hát csak nem fog a püspök és a magyarság az oláhokhoz alkalmazkodni. — Így aztán meg is tudták értetni az oláh tulajdonképpen a püspök intézkedésének jogosságát.

Általában a püspök a legbékésebb eszközökkel dolgozik az egyházmegye magyarosításán. A tulzó oláh papok már is megijesztettek, de teljes meghódolásuk a püspök magyar intenciói előtt addig nem várható, amíg azokat a kedvezményeket nem érhetik el, amelyekben a nagyváradi, szamosújvári, munkácsi püspökség területén részüik van a papoknak, nevezetesen: árvaházak, internátusok, szeminárium, alapítványok stb.-ek, amelyek lehetővé teszik, hogy a papok gyermekeik nevelését minél kisebb anyagi megterheléssel végezhessék.

— A hajdudorogi püspökség revíziója — úgy látszik — letűnik a napirendről. Mint ismeretes, arról volt szó, hogy a 261 egyházközségből 13-at visszacsatolnak az oláh püspökségekből, de ezzel szemben ugyanennyi magyar többségű egyházközséget csatoltak volna át a hajdudorogi püspök egyházmegyéjéhez. Most azonban ez a kérdés lekerült a napirendről és ennek a legjobban bizonyára

A hanyagság, amelyet fogazatukkal szemben igen sokan tanúsítanak, gyakran meg nem hocsátható. Gondatlanságuk által elsorvasztják az emberi test egyik legszebb és leghasznosabb szervét. Megérthető volna ez a könnyelműség, hogyha a fogazat gondozása nagy munkába kerülne, de a száj ápolása végtelenül egyszerű és kényelmes.

Csak hozzá kell szoknunk, hogy szájunkat naponta kiöblítsük néhányszor Odollal. Már a jó közérzet végett is, amely az Odoll-öblítéseket követő felfrissítő hatással jár, rá

kellene magunkat szánni az Odol használatára. Jó lelkiismerettel és nyomatékosan ajánljuk tehát mindenkinek, aki fogait épen és szájjüregét szagtalanul óhajtja tartani, hogy szokja meg az Odollal való szorgos szájápolást. Odol az egyetlen szájvíz, amely a legkiválóbb foghygiénikusok véleménye szerint a foghygiénia mai követelményeinek teljesen megfelel.

Miklóssy püspök örvend, akinek eredeti álláspontja is az volt, hogy az egyházmegyéje megcsontítását ellenzi.

Ki a hibás a csatorna-mizériáért

A város a közegészségügyi mérnöki osztályt teszi felelőssé

A csatornázási szabályrendelet módosítása alkalmat adott a jog- és pénzügyi bizottságnak, hogy a nyolc napig tartott rendkívüli időjárással és a csatorna hibája által okozott bajokkal is foglalkozzék. A bizottság a felszólalások során arra a szomorú megállapításra jutott, hogy Debrecen csatornája kicsi, meg nem felel, méretei olyanok, hogy a csatorna egy nagyobb nyári vihar alkalmával leszakadó víztömeget fölvenni nem bírja.

Természetes, hogy ennek kapcsán fölvetődött az a kérdés, hogy ki az oka ennek az állapotnak, amely most nagy, később talán mérhetetlen, sőt katasztrófális károkat idéz elő. A bizottságban az a vélemény alakult ki, hogy a közegészségügyi mérnöki osztály, amely a terveket készítette s az eléje terjesztett méreteket redukálta.

Nem egy helyen különös előszeretettel és erős személyi élel szinten naponként emelgeték a vádat, s hangoztatták könnyelműen a nyilvánosság előtt, hogy a csatorna nem jó s ezért Aczél Géza főmérnök a hibás. A főmérnököt két év óta meglhurcolták, fegyelmi alá vonták, fizetését redukálták és úgy állt ott egy város közönsége előtt, mint vagy tudatlan, vagy bűnös ember. És ime, most végre elfogadja már a jog- és pénzügyi bizottság is azt az álláspontot, amely Aczél Géza védekezésének alapja volt, hogy a csatornaépítés tervezése körül a közegészségügyi mérnöki hivatal terhelte a felelősség. Viszont az, amit ő ellenőrzött: a csatornaépítés munkálatai, kitűnőek. A rosszul tervezett, kisméretű csatornák megépítése ugyanis jó. A legnagyobb felhőszakadás, amely annyira megtömté és megterhelte a csatornákat, hogy azok be sem tudták fogadni a víztömegeket, sehol a legkisebb sérülést sem mutatták. A fegyelmi eljárás befejezése előtt már e tények elégtétellel szolgálhatnak Aczél Gézának.

A jog- és pénzügyi bizottság ülésének eme részéről tudósításunk a következő:

A bizottság elfogadásra ajánlja Magoss György dr. főügyész tervezetét a csatornázási szabályrendelet módosítására, amely szerint a csatornáj kivételének alapja a nyers bérjövedelem legyen.

E pontnál Révi Nándor dr. szóvá tette a most folyt nagy esőzések alkalmából tapasztalt csatorna-mizériákat. A csatorna visszalökte a vizet és ez a víz töltötte meg a pincéket.

Magoss György dr. főügyész: A csatornákat nem ilyen rendkívüli időkre szokták építeni. Nagyobb városokban is előfordul ez a baj. Hivatkozik Páris példájára. Különben is köztudomású a baj oka: a csatornák szűkek, amely bajon csak úgy lehetne segíteni, hogy ha kikapcsolnák a külsőségi csapadék víz levezetését a városi főcsatornából.

Fejér Ferenc dr.: Hol méretezték ezeket a csatornákat?

Magoss György dr.: A minisztérium közegészségügyi osztályában.

Fejér Ferenc dr.: Minthogy a minisztérium közegészségügyi osztályra követte el a hibát, forduljon a város a belügyminiszterhez, hogy építse újra a csatornát s a költségeket viselje ő. A segítség egyik módját abban is látná, ha a magasról jövő tetővizet nem engednék közvetlenül a csatornába. Azt az egy szomorú tényt meg kell állapítani, hogy a

közegészségügyi osztály nem állt hivatala magaslatán.

Jánosi Zoltán is úgy véli, hogy a csatorna szűk volta az oka a mostani bajoknak. De talán azért nem is egészen a közegészségügyi osztály a felelős, mert hiszen itt adták nekik az adatokat.

Közbeiktások: De ők voltak lenn és ők redukálták a cső méreteit!

Borsos József h. főmérnök elmondotta, hogy legközelebb ez egész ügyről jelentést tesz. Ebben azt is ki fogja fejtetni, hogy a bajon csak úgy lehet most már segíteni, ha a csapadék vizek levezetésére a föld felszínéhez közel lefektetett új csatornát építenek, vagyis az ugynevezett *elválasztó rendszert* alkalmazják, amely *Aradon* is kitűnő eredménnyel alkalmazásban van. Ez olcsóbbá teszi a szennyvízszűrést s ezáltal — miután a mai főcsatorna sok tehertől szabadul meg — több új, most a csatorna-hálózatba be nem kapcsolható területeket is bevonhatnak a hálózatba.

A bizottság végül azt javasolja a közgyűlésnek, hogy *főlr a belügyminiszterhez és atól fog tanácsot kérni a segítség módjára*, miután az ő szakközegeinek hibájából állott elő a baj.

Baleset a „Bánk bán” film-felvétele közben

Forró ólom ömlött egy színigazgató fejére

Kolozsvár, június 26. A magyar színdarabok filmre hozatalát valóságos ildőzi a fátum. Emlékezetes, hogy „A sárga csikó” film-felvétele Kolozsvárott milyen megröndítő eseményvel volt egybekötve: a népszínmű egyik szereplője, Imre Erzs, a kolozsvári Nemzeti Színház színésznője, a Szamosba fult. A második magyar darabnak, Katona „Bánk-bán”-jának felvétele is, — amely most folyik a Kornis-grótok Szent Benedek-i kastélyában — nem történhetett meg baleset nélkül.

Janovics Jenőt, a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatóját, aki *Biberachot* játsza a filmdrámában, tegnap délelőtt kellemetlen baleset érte, illetve a balesetek egész sorozata üldözte. Csak a szerencsés véletlennek köszönhető és Janovics Jenő hidegvérének, hogy a baleset nem vált *végzetessé*.

Az egyik könnyebb sérüléssel lefolyó baleset akkor történt, midőn Biberach menekülése közben kiugrik az ablakon. A kiugrás a legveszedelmesebb trükkök egyike a felvétele, amennyiben nem előre ugrik ki, hanem háttal az ablaknak kiesik. Az ablak alá természetesen nagy halom szalmát hánytak, hogy a magasból való lepottyánást ellensúlyozza. Mindennek dacára oly szerencsétlenül esett le Janovics, hogy *balkarját összezúzta*.

A karján levő súlyos és fájdalmas sérülései dacára nagy önmegtagadással tovább játszotta Janovics Biberachot. Egészen addig, a jelenetig, míg Ottó le nem dőfi, nem történt semmi baj. A filmdrámában is Katona József Bánk bánja szerinti utasítással folyik le a cselekmény. Ottó ledőfi Biberachot s elmenekül. Biberach kiáltozására fáklyás vitézek, csatlósok rohannak oda a haldokló Biberachhoz. — Az egyik fáklyás csatlóst *Némedi Mátyás* kolozsvári segédszínész játszotta, aki érdeklődéssel az instrukció szerint Biberach fölé hajolt. Eközben a fáklyáját is lefelé fordította s nem vette észre, hogy a fáklya ólomkupakja megolvadt. Abban a pillanatban, midőn Némedi Janovics fölé hajolt, a forró, megolvadt ólom elkezdett folyni egyenesen Janovics fejére. Janovics fájdalmasan felkiáltott s rögtön fejéhez kapott s így *sikerült lángra kapott háját eloltani*. Akik ezt a jelenetet látták, felsikoltottak, sőt a nők egyrésze ideggörcsöket kapott. Csak egyedül Janovics őrizte meg hihetetlen hidegvérét. Oriási kinja dacára befejezte a haldokló processzust. Némedi Mátyást, akit a jelenet annyira megrázott, hogy sirva fakadt, maga Janovics Jenő vigasztalta meg, midőn égési sebeit bektőzték.

— Ne busuljon Némedi, — mondta — hiszen maga nem tehet semmiről. Hiszen én még hálás lehetek magának, hogy *csak a fejemre*

öntötte az ólomot és nem a szemembe. Ezért kap tőlem egy koronát.

Némedi bármennyire szabadkozott, a koronát el kellett fogadnia.

A baleset nem zökkentette ki játékkedvükből a művészeket s teljes ambícióval és energiával közelednek a legszenzációsabb magyar film befejezéséhez. A „Bánk bán” film-felvételénél Janovicson kívül *Jászai Mari, Paulai Erzs, Bakó László és Szentgyörgyi István* és a kolozsvári színház tagjai működnek közre.

A szigorú belügyminiszter

Megdorgálta Debreczent a gazdálkodásért

Közismert dolog, hogy Debrecen városának ezerféle kötelezettsége van, amelyeknek a legutolsó időkben csak meglehetősen megerőltetéssel tudott eleget tenni. Ennek természetes okát tudjuk találni abban az európai krízisben, amelyben minden pénz érzékeny ijedezéssel húzódott vissza és a legégetőbb szükségletek könyörgő szavára is alig volt hajlandó napvilágra jönni. Az a mondásunk sem akar vád lenni, hogy ennyi kötelezettsége van Debrecennek, mert e kötelezettségek fennállását erősen és teljesen elfogadhatóan megmagyarázzák a rohamos fejlődés és az, hogy évtizedek elmaradottságának büneit egyszerre kellett expialnia s három generációra való munka szakadt a nyakába.

Az ezernyi kötelezettség közül nem egy égetően sürgőssé vált és így érthető volt és érthető az a várakozás, amellyel a város a legutóbb elhatározott 4.000.000 koronás függőkölcsön jóváhagyását és azt az időpontot várta, amelyben ezt a négy millió koronát a hitelt nyújtó Pesti Haza Első Takarékpénztár Egyesülettől fölvehesse. A belügyminisztertől a mai napon a jóváhagyás egy négy oldalas leiratban meg is érkezett. A miniszter az annak idején általunk is közölt föltételek mellett kínált kölcsön fölvetelét jóváhagyta. A jóváhagyás maga egészen természetes. Azonban a *jóváhagyáshoz fűzött kommentár igen tanulságos*.

A belügyminiszter leiratának lényeges tartalma ugyanis ez:

A belügyminiszter jóváhagyja ugyan a 4.000.000 koronás kölcsön fölvetelét, *de egyben rosszalását fejezi ki afölött, hogy szertelen gazdálkodás folyik. A város keveset fordít arra, amire a kölcsönöket kéri. Így többek közt fölvev a város egy 3.000.000 koronás kölcsönt és ennek összegét sem oda fordította, amire ezt fölvette és amire kellett volna. A folytonos függőkölcsönökkel ilyen gazdálkodás mellett odajutott ma a város, hogy 19.000.000 korona függőkölcsöne van.*

Fölhívja a város tanácsát, hogy takarékoskodjék és a fölvev kölcsönt arra a célra fordítsa, amelyre kérte, mert nemcsak a tanács tagjait, de mindama testületek tagjait személyileg felelőssé teszi, akik befolyanak a kölcsön fölhasználását érintő intézkedésekbe. Kijelenti még a miniszter, hogy egyetlen intézkedést sem hagy jóvá, amely olyan irányu, hogy a kölcsön összegét nem arra a célra fordítják, amire a kölcsönt fölvevtek.

Nincs módunkban még a leiratot teljes egészében közölni, de annak tartalmi

kivonata, tendenciája és tartalmának lényege az, amit közöltünk.

Ez időszert talán azt sem kell vitatni, mennyiben van igaz a miniszternek, de az kétségtelen, hogy nagyon sok vonás van a város gazdálkodásában annak az embernek viselkedéséből, aki előre kiszámítja, hogy ha sikerül a váltóját elhelyezni, annak összegét ide meg oda fordítja, ennek meg annak a hitelezőnek száját fogja betömni, mikor aztán megkapta a kölcsönt, zsebrevágja a pénzt s elkölti anélkül, hogy kapna valamit csak egy hitelező is.

A belügyminiszter leirata azonban minden tekintetben megszívlelendő.

A debreceni kocsitároló

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a szerződés megkötését

Több mint két év előtt a Magyar Vasuti Forgalmi Részvénytársaság azzal az ajánlattal jött Debrecen városához, hogy itt a Tóczó-lapon kocsitároló és kocsijavitó műhelyt létesít, ha a város községi adómentességet ad és a szükséges 100 hold területet kedvezményes haszonbérért adja át.

A közgyűlés a községi adómentességen kívül a kérést teljesítette, de egyben azt az óhaját fűzte a határozathoz, hogy a Forgalmi a kisállomást helyezze ki a vásártérről a kocsitároló kapcsán. Az ügy a miniszterhez került a Debrecenben szokásos és minden haladásban akadékoskodó felebbezések során s a miniszter erre küldött leiratában kijelentette, hogy a kocsitároló létesítését kívánatosnak tartja, a határozatban foglaltakat helyesli, e határozatot elvben jóváhagyja. Kivánatosnak tartja a kisállomás kérdésének a tároló-telepével való összekapcsolását.

A Vasuti Forgalmi Részvénytársaság erre elfogadva a közgyűlés határozatában foglaltakat, egyben kifejtette egy újabb beadványban programját s benyújtott egy szerződés-tervezetet. A program szerint a kocsitárolón a vagonokat raktározni és egy a kikölcsönzött vagonokat, mint a német társaság kocsijait, valamint a saját kocsijait is itt javítaná, végül egy műhelyt is létesítene, amelyben a szükséges kisebb kocsirészeket állítanák elő. Mind e munkáknál mintegy 400 munkás nyerne foglalkozást.

A 100 hold terület haszonbére fejében 10.000 koronát fizet a Társaság, az átjáróutakat ő tartja fenn, a szükséges felülépítményeket ő létesíti, a most egyenetlen területet kiegyenesíti. Ezzel szemben kéri, hogy a város a területet tehermentesítse és a felülépítmények létesítésének jogát és a bérleti jogot a társaság javára 90 évre bekebeleztesse.

Márk Endre udvari tanácsos kérdi, nem volna-e célszerű a kisállomás kitelepítésének kérdését mégis összekapcsolni a tároló kérdésével.

Jánosi Zoltán hivatkozva nagy világvárosok példájára, ahol a vasutak a városokban benn vannak, nem helyesli a kisállomás kitelepítését most. A forgalom növekedésével ugyanis szűk lesz az állomás helye a vasutnak magának és akkor ő maga fogja a kitelepítést kérni és elvégezni a maga terhére.

Kernhoffer József kéri, ne komplikálják a kérdést, ne szalasszák el a kedvező alkalmat egy ilyen létesítmény megszerzésére.

Magoss György dr. kijelenti, hogy a Forgalminek közvetlen befolyása nincs is a kisállomás kitelepítésébe. A fűzesabonyi vasut teljesen távol áll tőle s ez pedig ellenzi a kihelyezést. A Forgalmi csak annyit jelentett ki, hogy szívesen áll a város segítségére, de viszont most kijelentette, hogy a költségeket semmi körülmények közt nem előlegezheti. A városnak pedig szintén nincs rá pénze.

Márk Endre siettetni akarja a kérdést, szeretné, ha már ősszel építenék is a kocsitárolót, legalább egy pár száz ember mun-

kához jutna. Annál inkább meg kell csinálni a dolgot, mert hiszen a Forgalmi egy fillér áldozatot sem kíván a várostól.

A bizottság egyhangú határozattal elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek a bemutatott szerződés-tervezetet.

A gyógyszerész cselédje

Vallatás közben gyermeket szült

Két nappal ezelőtt hírt adtuk arról, hogy Grosz-Nagy Ferenc debreceni gyógyszerésztől a cselédje 250 koronát ellopott s a pénzzel megszökött. A gyógyszerész panaszára a rendőrség azonnal megindította a nyomozást. Oláh Gyula detektív megállapította, hogy a leány hamis cselédkönyvvel szolgált, a nevét elitkolta s Nagy Mária néven szegődött el a gazdájához. Az első napon csak annyit tudtak kideríteni, hogy a tolvaj cseléd eltávozott a városból. Tegnap megtudták a detektívek, hogy a tolvaj cselédet Szabó Erzsébetnek hívják s a közeli Nádudvarra való, ahonnan éppen tegnap küldött postán tíz koronát egy kofának.

A rendőrség táviratban hívta fel a nádudvari csendőrsöt, hogy a lopással gyanúsított Szabó Erzsébetet helyezze felügyelet alá, míg a detektívek oda érkeznek. Oláh Gyula egy társával még tegnap este elutazott Nádudvarra, ahol a csendőrség közbenjöttével házkutatást tartottak a cseléd lakásán. A szalmazsákba elrejtve megtaláltak a lopott pénzből 165 koronát. A hiányzó összegben napernyőt, selyembluzt, cipőt és hasonló tárgyakat vásárolt, amelyeket elkoboztak a hatósági emberek.

Szabó Erzsébet a detektívek előtt beismerie a lopást. A leány anyai örököknek nézett elébe s mikor a csendőrök és detektívek betoppantak a lakásába, anyjára megijedt, hogy szülési fájdalmak lepték meg s ma reggelre gyermeke született. Emiatt a detektívek nem hozhatták be a büntetés cselédet, hanem a községi elöljáróságot bízták meg a leány őrizetével.

Öngyilkos báró

A magyarfenesi várral tragédiája

Kolozsvárról táviratozza tudósítónk, hogy Jósika Aladár báró, az erdélyi mágnásvilágnak kiemelkedésében is rokonszenves, érdekes alakja, tegnap öngyilkos lett. A fiatal báró idegrendszerét összeroncsolta a mulató élet, hosszú ideig szanatóriumban ápolták, ahonnan csak nemrégiben került ki. Anyjára jól érezte magát, hogy bevonult a 62. gyalogezredhez, amelynek hadnagya volt, fegyvergyakorlatra. Az ezred Nagyküküllőmegyében, Szentagota környékén gyakorlatozik már napok óta. Tegnap rövid, szűkszavú távirat érkezett Kolozsvárra, jelentvén, hogy a fiatal, alig 32 éves báró Lesses községben *revolverrel föbe lötte magát és nyomban meghalt.*

A Jósika-testvérek közül rövid egymásutánban már a harmadik végzi be tragikus halállal az életét. Jósika Andor báró néhány évvel ezelőtt öngyilkos lett Kolozsváron, egy másik testvérbátyja pedig a vonat alatt szenvedett katasztrófális halált.

Jósika Aladár bárót a „magyarfenesi várral” néven ismerték Kolozsváron, ahol ugyan csak gyakori vendég volt. Szászfenesen valóban érdekes életet élt Aladár báró. Olyánformán rendezkedett be, mint ahogy Mikszáth híres regényhőse, a legendás *Pongrácz báró*. Ha nem is volt hadserege, de a kastély falain belül katonás rendnek s fegyelemnek kellett lennie s Jósika annyira belelovalta magát a középkori várak életének miliójébe, hogy *magyar biráskodott alárendeltjei fölött*, néha ugyan csak szigorúan. Néhány évvel ezelőtt sok szó esett arról az esetéről, hogy *egy ellenszegülő béresét fejével lefelé akasztotta föl a lábainál fogva s tüzet rakatott alája*. Excentrikus viselkedése és a kiemelkedés határát már túllépő dolgainak dacára azonban a környékbeli parasztok valósággal rajongásig szerették

Aladár bárót. Az utóbbi időben azonban egyre furesább kalandok fűződtek Jósika Aladár nevéhez s családja szanatóriumi ápolás alá vétette. Jókedvűen, kicsattanó arccal került ki innen és mikor gratuláltak ahhoz, hogy milyen jól néz ki, nevetve mondta:

— Ugy látszik, *jót tett, hogy bolond voltam!*

Azoknak a mulatós hajnali eseteknek, aféreknek, amelyeknek hőse Aladár báró volt, a száma légió. Híres incidense volt körülbelül egy évtizeddel ezelőtt *Fosztó Géza* tordai árvaszéki elnökkel. *Kutyakorbácsos támadt hivatalában az elnökre*, aki valami ügyét nem intézte el sürgősen. A hosszadalmas lovagias ügy vége szerencsés kimeneteli párbaj lett. A legkülönösebben öltözködő, nemes arcú erdélyi magyar mágnás hosszú ideig legismertebb alakja volt Kolozsvár éjjeli életének. — Egyik étterem üvegtetője heteken át célpontja volt a báró *mesterlövésének*. Megkérték, hogy ne csináljon kellemetlenséget a tulajdonosnak, hagyja otthon a revolverét. Jósika báró másnap husz-harminc *boxerrel* állított be s azokkal célozgatott az üvegtetőre. Még pompásabb volt a mulatság: a boxerek visszaesve is üveget törtek, poharakat, tányérokat tizedel.

A tragikus módon elhalt Jósika Aladár báró holttestét Magyarfenesre szállítják, ahol szombaton délután temetik.

HIREK

Domahidy Elemér főispán a Nyilas-telepen

A legutóbbi istenitéleti idő csapásai minden hatóságot, minden embert, minden érző lelket meghatottak. Szegény emberek létét, kicsi vagyontájkát, egész élete keresményét tette tönkre, vagy fenyegette és sajnos fenyegeti még ma is a pusztulás veszedelme.

Azok közt, akiknek legjobban szívéhez férközött a számalom, a részvét a szegény emberek nyomorusága fölött *Domahidy Elemér főispán* első volt azok között, aki gyors és érvényes intézkedést sürgettek a bajok orvoslására. Megemlékezünk arról, hogy a napokban Domahidy Elemér főispánnal a munkások küldöttsége járt, miután sehol másutt segélyt nem tudtak kapni. És Domahidy Elemér főispán nemcsak vigasztaló szavakat mondott, hanem *azonnal intézkedett is*. A nehézköz igazgatási szervezet meg is mozgult az ő szavára és a segítségére sietett a szegény árvíz-sújtotta lakosságnak. De a főispán nem elégedett meg azzal, hogy a fogadó szobájában meghallgassa a panaszok kétségbeesett szavát, a mai napon személyesen is kiment a víz által ellepett külsőségekre. Ma kihajtatott a Nyilas-telepre és alaposan szemügyre vette a károkat.

Munkatársunk ma beszélgetést folytatott a főispánnal az általa ott tapasztaltakról s a főispán ezeket mondta:

APOLLO

Ma, szombaton délután 3 és 5 órákor félhelyárak, esti előadások 7 és 9 órákor.

Fővárosi művészek és művésznők vendéglátékával

KACZAGTATÓ-EST

VIRÁGH JENŐ

a budapesti Royal orfeum elsőrendű komikusának vezetése mellett.

— *A helyzet odakünn valóban kétségbeejtő. Igen sok ház víz alatt áll. Igyekezni fogok, hogy a szerencsétlen emberek minél előbb megkapják a szükséges segítséget.*

A főispán szavai bizonyára jóleső reménységet és biztatást fognak nyújtani az árvíz sújtotta szerencsétlen embereknek.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomban vasárnap, e hó 28-án prédikálnak: a Nagytemplomban Hajdu Gyula s.-lelkész, délután Konrád Zoltán s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órákor Varga Csongor s.-lelkész, 11 órákor Konrád Zoltán s.-lelkész, délután Farkas János s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Kovács János vallásoktató lelkész, délután Uray Sándor lelkész, az Árpád-téri templomban Könyves-Tóth Kálmán lelkész, délután Pánczél Jenő s.-lelkész, az ispotályi templomban Uray Sándor lelkész, délután Polgár Gyula s.-lelkész, a homokkerti imaházban Boér Károly vallásánár.

— **A király nyaralása.** Bécsből táviratozzák: Holnap, szombaton reggel utazik el a király szokott nyári pihenőjére, Ischlbe. Bécs polgármestere felhívást intézett a császárváros lakosságához, hogy minél impozánsabban bucsúztassák az elutazó uralkodót. Az udvari különvonat reggel 8 óra 10 perckor indul a penzinger pályaudvarról.

— **A debreceni nemzeti munkapárt vacsorája.** A mai, szombati nagygyűlést követő pártvacsora iránt, amely este nyolc órákor lesz a Royal összes termeiben, rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A vacsorára a párt vezetősége és a rendezőség nem bocsátott ki külön meghívókat. Jegyeket a vacsorára három koronáért lehet szerezni a pátkörben, a főispáni titkárnál, Bodnár Géza, Kölcsey Sándor dr. és Tarján Leó dr. rendezőknél, este pedig a vacsoránál a Royalban is váltható.

— **Nyugdíjazási ügyek.** A nyugdíj ellenőrző-bizottság ma délelőtt a kistanácssteremben ülést tartott, amelyen több nyugdíjazási ügyet intéztek el.

— **Egy amerikai város tűzveszedelme.** Newyorkból táviratozzák: Massachusetts államban, Boston közelében, Salem városban ma délután tűz támadt a Corn-Leacher társaság hatalmas börgyárában. A tűz rohamosan terjedt és este hét óráig tizenkilenc ember égési sebeket szenvedett. A tűzoltóság nagy erővel dolgozik a veszedelem lokalizálásán, de eddig eredménytelenül. A lángok a követségi negyedet is fenyegetik. — Este nyolc órákor jelentik Salemből: A szél megfordult és a tűz most a város központja felé terjed. Attól lehet tartani, hogy az egész város áldozatul esik a tűzvésznek. A villanytelep már leégett. A kár eddig több millió korona.

— **Öröklés a legjobb időben.** Tudvalevő, hogy a törvénytörő Zakariás Jánost, aki a brassói ügyvédi kamara elnöke volt, a tintartódobálás miatt mellékbüntetésként hivatalvesztésre is ítélte. Most e kellemetlen szituációban váratlan szerencse érte a tintartódobáló elenzékít: nagybátyja után 1.200.000 korona készpénzt és 300.000 korona értékű vagyont örökölt.

— **Az öngyilkos lakatossegéd meghalt.** Közöltük, hogy Princ Gyula 24 éves lakatossegéd a Sesztina-féle vaskereskedésben hasbalította magát. A mentők a kórházba vitték Princet, aki ma hajnalban, anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt.

Steckenplerd- lillomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szappan ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagyobb kiállítások! Bevásárlásnál óvatosság! Úgyjelen nyomtatékosan a **Steckenplerd** védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 filléért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban stb.

Hasonlóképpen kitérő Bergmann Manera lillomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitérő szer női kezek gondozására.

— **Elfogták az egyik nagybecskereki gyilkost.** Nagybecskerekéről táviratozzák: Wilhelm János korcsmáros és felesége gyilkosát tegnap este Titelen elfogták. A gyilkos Pillár Ignác 26 éves mészároslegény, aki a Baeuerle-testvérek hentesnél szolgált. Ő szokta a húst vinni Wilhelméhez. Többhét előtt kilépett a hentesből és azóta nem volt munkája. Vallomása szerint a gyilkosság előtti napon találkozott a becskereki piacon egy Pero nevű ismerősével és ezzel megbeszélte a rablógyilkosság tervét. Azt állítja, hogy ő nem ölt, a gyilkosságot társa követte el és ő csak őrt állott. Társáról nem tud közelebbi felvilágosítást adni, és ezért nem is hisznek vallomását. Keze és körmei elfogatásakor még véresek voltak. Bevallotta, hogy 1704 koronát raboltak, 900 koronát meg is találtak nála. A többi pénz állítólag társánál van.

— **Móricz Zsigmond mozdírája.** Móricz Zsigmond a télen Csokonai címmel darabot írt a Nemzeti Színháznak, amelyet Tóth Imre visszautasított. A kitűnő író akkor megfogadta, hogy többet nem ír színdarabot, csak a moziknak fog dolgozni. Az első mozdíráját már elkészítette: ez egy debreceni miliőben játszó népszínmű, melyet most jelenetnek.

— **Megőrült varrónő.** Rottrea Teréz 24 éves varrónő ma este Csillag-utca 73. szám alatti lakásán megőrült. Dühöngött, a ruháját letépte magáról s veszélyes lett a házbeliekre. Az előhívott mentők beszállították a megtévelyodött varrónőt a kórház megfigyelő oszlyára.

— **Villámcsapás hét áldozattal.** Nyiregyházáról jelenti tudósítónk: A közeli Magy községben tegnap óriási zivatar volt. A mezőn dolgozó emberek valamennyien biztos helyre igyekeztek huzódni, hogy legalább az eső ellen védve legyenek. Báthori István magyi földműves és családja egy szénaboglya alá menekült, azonban a villám éppen abba a boglyába is belecsapott. A boglya meggyült, azok közül pedig, akik védelmet kerestek alatta, Báthori József 13 éves gyermek a villámcsapás következtében azonnal meghalt, a többi hat ember pedig, akik szintén a boglya alatt voltak, mind súlyos sérülést szenvedtek.

— **Felboncolták a maróluggal megmérgezett gyermeket.** Közöltük, hogy Sági Berta Viola 15 hónapos leány szülei lakásán víz helyett maróluggot ivott. Bevitték a gyermeket a kórházba, ahol meghalt. A debreceni kir. ügyészség rendelkezésére ma délután a törvényszéki orvosok felboncolták Sági Berta Viola holttestét. A boncolást eszközölő orvosok véleménye szerint a gyermek halálát az okozta, hogy a mérgeg átégte a leányka gyomrát.

— **A Debreceni Patronázs-Egyesület vezetősége folyó hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza könyvtárszobájában rendes havi gyűlést tartja.**

— **Halál egy vadkacsáért.** Nyiregyházáról jelentik: Ofehértó községben tegnap kacsázás közben egy fiatal gazdatiszt belefutott egy nádásba. A szerencsétlen ember Selkó István, a gróf Majláth-féle uradalom egyik gazdatisztje volt és alig pár hónapos házasa. Tegnap néhány barátjával kiment vadkacsára vadászni. Egy szép kacsá után begázolt a mély vízbe, azonban valamiképpen görcsök fogták el, úgy hogy elmerült. Barátai, aki jajveszékeltetésre figyelmeztettek, gyorsan utána mentek, de nem tudták megmenteni, mert Selkó nem került fel a víz színére. Holtteste csak este került elő, amikor fiatal felesége már holtra betegedett az izgalomtól.

— **Öngyilkosság az üzletvezetés előtt.** Zágrából jelentik: Gött István állomáselőjáró és Szily Ferenc állomásfőelügyelő, kik a budapest-fiumei vonal Mucna-Rieka nevű kisebb állomásán teljesítettek forgalmi szolgálatot, régi egyenetlenkedésből kifolyóan az állomás hivatalos helyiségében egymást tetleg bántalmazták, amiért a zágrábi üzletvezetés Gött Istvánt Tabra, Szily Ferencet pedig Susicára helyezte át büntetésből. Gött István megjelent Bacsinszky Vladimir dr. zágrábi üzletvezető előtt, hogy őt az áthelyezés visszavonására kérje. Miután az üzletvezető az áthelyezést Gött személyes kérésére is főtartotta, ez az üzletvezető hivatalos szobájában, annak szemé láttára föbe lötte magát és szörnyethalt.

— **Feltűnő nyakkendő 1 koronáért kaphatók** Frank Testvéreknel, a megyeháza mellett.

— **A menyasszony álma.** Portodanzióból jelentik: Cioffi építész tíz nappal ezelőtt elütni. Közvetlenül az elütnése előtt való napon temették el az építész édesanyját. Azóta mindenütt keresték Cioffit eredménytelenül. Tegnap megjelent a rendőrségen az építész gyönyörű, dús gazdag menyasszonya.

— **Völegényem elütnése dolgában** — zokogta — jelenteni valóm van. Borzalmas álmom volt az éjjel. Azt álmodtam, hogy völegényem az apja és anyja koporsója közt fekszik holtan. Jól láttam, érzem, hogy igaz ez a rettenetes álmom.

A rendőrbiztos hosszas rábeszélésre felnyitotta a kriptát, ahol csakugyan ott feküdt Cioffi holtteste az apa és az anya koporsója között. Az építész, úgy látszik, a temetés után befeküdt a kriptába, felöltöztetve maga alá tette, kezét a mellén összekulcsolta s úgy várta az éhhalált. Mikor a rendőrség felnyitotta a kriptát, mosolygós volt az öngyilkos arca.

— **A holnapi és holnaputáni lóversenyek** programjai már megjelentek és a tőzsdékben kaphatók. A vasárnapi verseny érdekesnek ígérkezik, a benevezett lovak legnagyobb része már meg is érkezett. A programon újítást talált a közönség, tájékozást nyújt a lovak esélyeiről és jelzi, melyik ló hol és milyen helyezés mellett futott. Ugy látszik az idő is kedvezőnek ígérkezik és ha így marad előreráthatólag ugy vasárnap mint hétfőn két szórakoztató délutánban lesz része a sportkedvelő közönségnek. Versenyekre jegyek előre válthatók Békés Lajos férfi-divat üzletében és kint a pénztárnál.

— **Gyermek-kocsik, kerti nyugágyak, uti kosarak és bőröndök** legolcsóbb szabott árak mellett kaphatók Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac-utca 38. szám.

— **Elegáns girardi-kalapok** Frank Testvéreknel a vármegyeháza mellett.

Aspirin

tabletták

: fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapító: hogy biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Ezek eredetisomagolásban csövenként 20 tablettát á 0,5 g 1 kor. 20 fill. ért kaphatók. Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirinnévélmegnevezni.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A kismajtényi bűnpör második felvonása.** Annak idején jelentettük, hogy a kismajtényi bűnpörben szereplő vádlottak közül kettő, névszerint: Pintye Lászlóné született Inde Mária és Orosz György nem jelentek meg a főtárgyaláson és távollétüket szabályszerűen és elfogadhatóan igazolták. A szatmári királyi törvényszék ezért e két vádlott ügyének tárgyalására új határnapot tűzött ki és — mint szatmári tudósítónk jelenti — Pintye Lászlóné és Orosz György, akiket az ügyészi vádirat hatóság elleni erőszak vétségével vádol, tegnap állottak a szatmári törvényszék előtt. A bíróság először Pintye Lászlónét hallgatta ki, aki egy szópós kis gyermekkel a keblén, jelent meg a tárgyalási teremben. Elmondta, hogy nem érzi magát bűnösnek és tagadta a terhére rótt azon cselekményt, hogy Jaczkovics Mihály hajdudorogi vikáriust és Madarassy László főszolga csendőr felé hajgált volna.

Orosz György, aki ezidőszent Miskolcon városi rendőr, szintén tagadta bűnösségét. Azt vallotta, hogy még közel sem járt az iskola udvarához, sem a templom előtt nem volt és így nem állhat fenn az az eset, hogy a csendőr felé hajgált volna.

A bíróság ezután a tanukat hallgatta ki, akik valamennyien terhelően vallottak Pintye Lászlóné ellen, míg Orosz György ellen egyikük sem tett terhelő vallomást.

A bizonyít eljárás befejezést nyert és Fábó Zoltán kir. ügyész rövid vádbeszédet tartott. Orosz György ellen, miután a tanuvalomások azt igazolták, hogy a kismajtényi ügyben semmi része nem volt, a vádat eljettette. Pintye Lászlónét pedig hatóság elleni erőszak vétségéért kérte elítélni.

A törvényszék Orosz Györgyöt fölmentette, Pintye Lászlónét pedig hatóság elleni elkövetett erőszak vétsége miatt négy heti fogházra ítélte, a büntetést azonban az elszenvedett vizsgálói fogsággal kitöltötték vette. Pintye Lászlóné felebbezett az ítélet ellen.

§ **A fiumei bombavetőt elítélték.** Fiuméből táviratozzák: Ma tárgyalta a fiumei törvényszék Bellei Arduino Camerino ügyét, ki március hó 3-án bombát vetett a fiumei kormányzó kertjébe. A vádbeszéd után a védő

URANUS

Korona-Passage Telefon 3-28.

Szombaton — Vasárnap — Hétfőn
junius hó 27-én, 28-án, 29-én

Jaj! Ezek az asszonyok....

Pompás vígjáték 2 felvonásban.

AZ ÁLLAMTITOK.

Társadalmi dráma 2 felvonásban. A főszereplő Castelló, az amerikalak legkedveltebb színésze.

Az öreg obsztos. Életkép.
A kőrülajongott özvegy. Bohózat.
Olasz könnyűlovasok gyakorlata. Ismeretterjesztő.

Előadások: ma, szombaton este 7 órától rendes helyárakkal, folytatólagos bemenettel. Bérlet-, trafik- és kedvezményes jegyek érvényesek.
Vasárnap 3 órától este 7-ig mérsékelttel leszállított helyárakkal a teljes esti műsor kerül bemutatásra. 7 órától rendes helyárak.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Szombaton — Vasárnap — Hétfőn
junius hó 27-én, 28-án, 29-én

A KITETT CSECSEMŐ.

Szenzációs erkölcsrajz 3 felvonásban.

Duczi bácsi mint szöktető.

Amerikai humoreszk.
Ne játsz a tüzzel. Kacagtató jelenetek.
Pifike fürdője. Humoros.
Babby kalandja. Vígjáték.
Minden áron sikkes akar lenni. Bohózat.
Savolyai részletek. Gyönyörű panoráma felvétel.

Előadások: ma, szombaton este 6 órától rendes helyárakkal, folytatólagos bemenettel. Bérlet-, trafik- és kedvezményes jegyek érvényesek.
Vasárnap 3 órától 7-ig mérsékelttel leszállított helyárakkal a teljes műsor bemutatásával, este 7 órától rendes helyárak.

Kérem innen is, 1914. június 27.
 Hol a következő jelkép

egy óráig tartó politikai jellegű védbeszédet tartott, mely után újra az ügyész beszélt. A bíróság Belleit egy évi fogházra, 30 napra átváltoztatható 600 korona pénzbüntetésre és az ország területéről örökre való kiiltásra ítélte. A vádlott megnyugodott, az ügyész felebbezett, a védő felfolyamodással élt.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsdé

Magyar hitel	731.-
Osztrák hitel	601.50
4 százalékos koronajáradék	79.75
Allamvadás	683.-
Jelzálogbank	400.-
Rimamurányi	817.-
Salgótarjáni	840.-
Közúti vasút	574.-

Magánleszámítolási kamatláb

Bécs 3 1/2% — Berlin 3 1/3% — London 2 3/8%

Budapesti gabonatőzsdé

Strasszer és Köntg debreceni bizományos távirati jelentése.

Buza 1915. április	12.84
" októberre	12.71
Tengeri 1915. máj.	7.31
Rozs április	9.23
" októberre	9.23
Zab április	7.63
" októberre	7.44
Tengeri júl.	7.44
" aug.	7.60

Készaru 5-tel szilárdabb.

Gyógy- és vizgyógyintézet

minden modern phisikai gyógyeszközökkel
EGGENBERG, :: GRAZ MELLETT.
 Vezető-orvos Dr. Grossmann, volt egyet. segéd.

!! TEJELADÁS !!

Sóspusztán felállítandó 80—100 darabból álló tehénészetben októbertől termelendő tej megvételeire ajánlatokat kér
Zlinszky János birtokos, Bpest, Lónyay-u. 13/a.

LUBLÓFÜRDŐ

kiterjedt fenyveserdők között.

Szénsavas vasas (pezsgő) és moórfürdők.

Vasas források, föltte dúsak szénsavban, ivó- fürdő- és területi gyógymod. Kétféle hatású vérszűrésnél, az idegrendszer idült bántalmánál, szívbántalmaknál, általános gyengeségnél, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőltetés után, különösen pedig női bajoknál. Pormentes, védett fekvés (556 m.) Állandó fürdőorvos **Dr. Orffy Lajos** budapesti orvos. **Kényelmes modern lakások.** A vendégek illette konyha **Weber, E.** vezetés alatt áll. Finom konyha. Figyelmes kiszolgálás. — Pénzürendsz. — Posta- és táviratállomás.

Elő- és utótdényben tetemes árkedvezmény.

Bővebb felvilágosítással szolgál és képes prospektusokat küld az uradalmi fürdőgondnokság Lublófürdőn (Szepesmegye.)

1072—1914. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Freund Jenő debreczeni ügyvéd által képviselt Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet végrehajtható végrehajtást szenvedők elleni 431 korona tőke, ennek 1912. év szeptember hó 26. napjától járó 8% kamata és eddig összesen 314 korona 43 fillér perköltség erejéig a debreczeni kir. járásbíróság 1914. V. III. 333. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1913. évi szeptember hó 3-án bíróilag felülfoglalt és 1325 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatóság követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek, Debreczenben, Werbőczy-utca 2. szám alatt leendő megtartására **1914. évi június hó 27. napjának d. e. 1/2 9 óráját** tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok és egyéb ingóságok, amennyiben időközben részfizetés történt, annak betudásával, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adni. Debreczen, 1914 június hó 6-án.
Gáll Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.

ES-KA
 A koncentráció kőkarakás Es-ka kerék párunk által cca. 40% erőhifejtést megtakarít.
 A legfontosabb újítás: Egyedüli árusítás:
Molnár Testvérek Debreczen.

Értesítjük a naggyérdemű közönséget, hogy **Villamos és Gázcsoillár ::: Kölcsönostályt** honosítottunk meg, mely a mai naptól kezdve a naggyérdemű közönség szives rendelkezésére áll. — **KÖLCSÖN ADUNK** mindennemű villamos és gázcsoillárokat, asztali lámpákat igen csekély havi díjazás mellett. Érdeklődőknek szivesen szolgálunk díjmentes kölcsönvetéssel. ::: Teljes tisztelettel
Magyar Fém- és Lámpaárugyár R.-t. raktára
 Debreczen, Piac-ntca 85. szám.
 Telefon 227.

DARKAU-FÜRDŐ
 (Osztrák-Szilézia.)
 Legerősebb elsőrangú jódbrom-sósfürdő. :::
 Egyetlen fürdő, ahol tiszta jódsóban lehet fürödni. Javallatok: Görvély, exsdatumok, ér- elmeszesedés, csont- és izületi bajok, női betegségek, csusz, stb. Legmodernebb gyógyeszközök. Régi park. Díszes szállások. Gyermekepenziók kíséret nélkül. Hegyi vízvezeték. Telefon Posta, táviró és vasúti állomás. Évad május 15-től október 1-ig. Főorvos Dr. Edm. Beck. Értesítésekkel és prospektusokkal szolgál **Exz. Graf Larisch-Mönnichsche Kurverwaltung, Darkau.**

HELIKAL Premier
 Egyedüli képviselő
Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

Valódi brünni szövetek
 az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre
 Egy szelvény 3. 10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak
 (szelvény 7 kor. szelvény 10 kor. szelvény 15 kor. szelvény 17 kor. szelvény 20 kor.)
 Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— Kert, szilvagy felöltőszövetet, turistalódent, szelvénykam- gant, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron **Elm.**, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár
Siegel-Imhof Brünn.
 Minták ingyen és bérmentve.
 Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetkészletét közvetlen Siegel-Imhof cég- nál, a gyári piacon rendel meg, igen jelenté- kesnek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökre válászték. Minakid, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

PALMA az elasztikus cipősarok
 figyelje meg **TARTÓSSÁGÁT**

ÜGYNÖKÖK
 ügyesek és szolidok legmagasabb jutalék mel- lett kitűnő jóhírű **faredőny és ablakernyő** gyártmányokhoz felvétetnek.
Ernst Geyer Braunau, Csehország.

Rézmészpor
 a szőlő peronoszpóra biztos ellen- szere nem permetezéssel, hanem po- rozással kerül a levélzetre, jól tapad, könnyű kezelés. Esős nyáron a réz- gálicos permetezést a gyakori eső- zések miatt alkalmazni nem lehet, míg a „Rézmészpor“ épen az esős időben válik be legjobban.
Kapható Kontsek Gézánál, Kossuth-u.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
 „CZÉGNÉL“
DEBRECZEN,
 Kistemplombazár
Napernyők
Gyermekruhák
Harisnyák
Tricók
!! nagy választékban !!

Ragyogó fehér a fehérnemű
 — egy 1/2 órai főzés után —
PERSIL
 önműködő mosószerrel
 Jótállás mellett ártalmatlan! Chor nélkül! Kefelés nélkül! — — Dörgölés nélkül!
 „PERSIL“ megkíméli a fehér- neműt, azt kazán- ban főzve fehér lesz, mintha a napsugarak a szabadban fehérítetté volna. — — Gyár :
GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.
 Mindenütt kapható!

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 l.

Vasárnap betűből eredett minden szög 10 fillér. Apróhirdetéseket előre fizetendők.

Vidékről
Apróhirdetéseket legelőszertőbb postautalványval feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levő költségben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Állás

Gyakorlott
varrónő jutányosan ajánlkozik házakhoz.

A Berta-malom
keres egy vizsgázott fűtőt a malom üzeméhez július 1-ei belépésre.

Pertekt
gyors- és gépirónő irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Kifutó
fiúnak ajánlkozik szorgalmas fu. Csapó-kert, Kinizsi-utca 65.

Tisztességes
üzlettulajdonos buza bevásárlónak, raktárnoknak ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Gyakorlott
írodista felvételt Piac utca 49., II. udvar, első emeleten. — Jelentkezni lehet 10-12-ig délelőtt.

Házmaster,
lehetőleg gyermektelen, azonnal felvételt. Szechenyi-utca 23. sz.

Német
társalgási órát adna olcsó díjazás mellett német árvalány Simonffy-u. 15.

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett tisztességes embereknek 5 évi részletfizetésre (Ingatlanra is). KROLL K. Berlin 29., poste restante

Üzlet

TELI
holmik elrakásához naftalin, terpentín, rovarpor, dohánypor kapható a Deutsch üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Falusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Különte

Poloskairást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Folyadék mérleg kapható. Postakert Gyár-utca 6.

Ebédhordást
keresek. Nyil-u. 8.

Izr. urinónél
kitűnő kóser koszt kapható bentékezésre vagy kihordásra is. Arany János-utca 16. sz. alatt.

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, máltolót, pattanást, vimmedliit, minden bőrruhságot az országírú ártalmatlan Matild-arcenkőcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Teljes
ellátásra egy jobb házból való leányt elvállal intelligens urinó. — Simonffy-u. 9.

Adás-vétel

Befőttes
üvegek olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Egy
gőzkazán cséplőgéphez eladó. Szappangyár, Kül-sővásártér 3. Ugyanott 15-20 darab 600-700 literes zsiros tölgyfa hordó darabonként 8-10 koronáért kapható.

Hajdusoboszlón
220 hold elsőrendű szántóföldem tanyaépületekkel több részletben is haszonbérbe kiadó. Dr. Fekete László, polgármester. Hajdusoboszló.

Jutányos
árban eladó szép ebédlő, háló s konyhaberendezés. Ertekezhetni Burgondia-utca 11.

Hajdu-
megyében eladó egy bolt, házzal és pálinkafőzdével együtt. Cim a kiadóban.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre

Konvertált jelzálogra 140 K
Hazai sorsjegyre 90 »
Osztr. vörös kereszt sorsj. 40 »
Olasz vörös kereszt sorsj. 33 »
Erzsébet sorsjegyre 7 »
Jásziv 10 »
Bazilika 20 »
Magy. vörös kereszt sorsj. 22 »

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyei bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beiktatása ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. Készletkérésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fontl kölcsönt adjuk.

A Debreczeni Közizálog Kölcsönintézet Részv.-Társ. bankosztálya SIMONFFY-UTCZA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

Mack' féle KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Százeker családban használatban, Finomítja és széplíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15,30 és 75 fillér. Kaiser-Borax. Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér. GOTTLIB VOITH, WIEN III. Mindenhol kapható.

MAGYAR SZAB. PATKÓGYÁR R.-T. VIZVEZETÉSI ÉS CSATORNÁZÁSI OSZTÁLYA

DEBRECZEN,
HID-UTCA 4.
Telefon 10-60

Vizvezetési és egészségügyi berendezéseket legjobb kivitelben és kedvező feltételek mellett készítünk. Műszaki felvilágosításokat és költségvetéseket díjtalanul adunk.

Magyar Szabadalmazott Patkógyár Részvénytársaság.

Eladó női divatárúzet.

SZATMÁRNÉMETIBEN
DEÁK-TÉR 28. SZ. A.

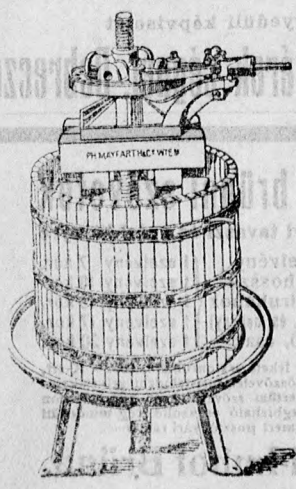
80 év óta fennálló s 28 év óta saját vezetés alatt levő kitűnő forgalmu női divatárúzetemet családi körülményeim miatt eladni szándékozom. Komoly vevők értekezhetnek a tulajdonossal

özv. Andrassy Gábornénál.

AUTOMOBIL

24 HP Puch gyártmányu, jó karban, eladó. Ára 6500 korona.

Bővebbet ::
FLEISCHMANN LIPÓT, BUDAPEST, VII. Holló-utca 11. sz.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor- és gyümölcs-sajtók

Elsőrendű gyártmány

Viznyomású bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult!

Szőlő- és gyümölcs-órlók, szüretelő berendezések

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Árjegyzékek ingyen.

Képviselek kerestetnek. Különlleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Placz-utca 26-28. sz.

Az új városi bérlház fényesen berendezett légfűtéses szuterén-helyiségekben. Szabad bemenet.

Minden társadalmi osztály részére megfelelő butorok !!!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Telefon: 968.

Üzemnagyyobbitás folytán

nyomással:

1000 szines jómindőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték „ 6-
1000 félív üzleti levélpapír „ 7-
1000 szines levelező-lap „ 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

ÁRUMINTA KIÁLLÍTÁS

1914.

I. WIENI VÁSÁR

rendezik a kereskedők ausztriai birodalmi szervezkedése a nemzetközi kereskedőnap alkalmából

Junius 27-30. Julius 5.

1914.

K. K. Gartenbau

Geellschaft

I. Kaiser Wilhelmring 12

Előadások. Ingyen próba-leadások. Kóstoló-pályók.

Nyitva reggel 9 órától este 9 óráig, a szórakoztatóban éjjel 12 óráig naponta

katona hangverseny.

Belépti díj 60 fillér.

Interurbán telefon.

A földélgazgatóság

GYERTYÁNLIGET

MÁRAMAROS MEGYE.

A legzsebb, legegységesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely, ásványfűdő és vizgyógyintézet.

Csodálatos szép, magas fekvésű, por- és szélmentes, ózondus, enyhe levegő, kitűnő izü és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Fekvő kúra fedett csarnokban. Legradikálisabb gyógyszer: vörösgyógyászat, idegesség, neurasthenia, gyomor-, bélhajok és nőbántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. Itény május-október. Vasutállomás: Nagybooskó, Gyertyánliget. Előnyök: 1. Olcsó árak és fesztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasutállomás és jó közlejt.

Interurbán telefon.

A földélgazgatóság